

Spontane spreeuwenexcursie op 10 oktober 2018

Angela van der Elst

de spreeuwenwolk

Paul Keuning

Soms heb je geluk. In zo'n geval zie je hoe vanuit verschillende hoeken van het Gooi in steeds grotere groepen vogels bij elkaar komen om samen ergens de nacht door te brengen. Mieke Pieren-Olijhoek wees op de zwaluwrituelen tegen de schemering aan de oever van het Gooimeer. Zo zie je niks, zo zie je ontelbaar veel vogels en zo hoor je alleen nog maar gekwetter in het riet. In oktober kwam daar een vergelijkbare ervaring met spreeuwen bij, maar dan anders.

Het begon met een mededeling van Rob van Veen in een nieuwsbrief, dat er sinds een aantal avonden tegen zonsondergang een enorme zwerm spreeuwen over de Loosdrechtse Plassen vloog. Twee dagen daarna had Rien Rense een vaarexcursie georganiseerd. De boot van zijn zoon Emiel kon twintig mensen richting het riet varen waarin de duizenden en duizenden vogels gingen slapen (roesten), nadat ze zich eerst in de lucht in spectaculaire wolken verzameld hadden. Of beter: zouden hebben. Want met dieren weet je het maar nooit, misschien kozen de spreeuwen juist die avond een andere slaapplek, of waren ze reeds op weg

naar hun overwinterlocatie.

Woensdag 10 oktober was het zomers. Op de steiger bij de Porseleinhaven stonden iets na zessen degenen die zich aangemeld hadden en samen precies in de sloep pasten. Truien en fleecedekens mee, want op het water kon het fris zijn had Rien gezegd.

Deze avond echter niet. Het was strakblauw en de zon scheen warm tot 'ie' met veel gevoel voor drama onderging. Roze, oranje, lila, alles kwam voorbij toen we op de boot zaten. Maar waar waren de spreeuwen?

Daar, wees iemand na een tijdje, daar in de verte, in en uit een boom, bij de Vuntus. Precies aan de andere kant van Oud-Loosdrecht dan waar wij uitgevaren waren. Jammer. Toen kwam er ineens een klein groepje voorbij boven ons hoofd, en nog een, en nog een. Daarna ging het snel. Terwijl de schipper zijn boot langzaam richting de rietkraag liet tuffen – en Riens vrouw koffie en cake uitdeelde, wat een luxe – zagen we tientallen, honderden stipjes wat hoger in de lucht. Die voegden zich bij elkaar en vormden goed zichtbare zwermen. Heen en weer, hoog, iets lager.

In stilte. Het enige dat we af en toe hoorden was het zoeven van vele vleugeltjes.

Dat alleen was al schitterend. De een na de ander aan boord ontdekte nieuwe aanvliegers, vanuit alle windstreken kwamen ze nu. Soms zwenkten ze zo mooi als je weleens op filmpjes ziet; een onnavolgbare choreografie door zoveel dieren tegelijk waarbij er niemand botst. Dat duurde steeds maar even; erna werd het weer 'gewoon' vliegen.

Er waren deelnemers, die probeerden ze te tellen. De schattingen liepen op tot tien- à twaalfduizend exemplaren. Die daalden langzaam en namen toen plotseling collectief plaats in het riet, waar ze op raadselachtige wijze direct uit het zicht verdwenen. Je staat erbij en kijkt ernaar en ziet toch niet precies hoe het gebeurt.

De spreeuwen bleken elkaar veel te vertellen te hebben, de rietkraag werd een overvolle kroeg, waarin iedereen zich op volle sterkte verstaanbaar probeerde te maken. We voeren er omheen en konden de spreeuwen nu ook ruiken. Er stookte nog een groep op, geschrokken door een

startende motor. Weer kwamen er nieuwe groepjes aan, die kennelijk allemaal tussen de al aanwezige spreeuwen pasten.

De boot bewoog zich door de aanvliegeroute, er leek geen einde te komen aan de stroom. Hoeveel spreeuwen leven er überhaupt in het Gooi? Er klonk oooh en aaah, men maakte foto na foto, we waren heel dichtbij een vogelgeheim dat elke dag plaatsvindt en waarvoor je soms even moeite moet doen om het zien.

Het werd donker en we lieten de spreeuwen de spreeuwen. Het gekwetter raakte buiten gehoorsafstand. "Zou het de hele nacht zo doorgaan?", zei iemand.

Diepe zucht. Onder de indruk voeren we terug. Nogmaals bedankt Rien (en familie), voor het spontane initiatief. Het was een prachtige avond. De spreeuwen zijn niet onopgemerkt gebleven.

in de boot genomen

Annet Scheeres

ijseenden (man, vrouw)

Hans Hover

